

**Objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej
Gminy Pyrzyce
na lata 2024 – 2030**

Wieloletnia Prognoza Finansowa (zwana dalej WPF) obejmuje - zgodnie z art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych - *zwanej dalej ufp* - okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Okres objęty prognozą nie może być jednak krótszy niż:

- prognoza długu sporządzona na lata, w których zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania zgodnie z art. 227 ust. 2 ufp,
- okres, na który przyjęto limity wydatków na przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ufp.

Konstruując Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Pyrzyce na lata 2024-2030 sporządzono w oparciu o:

- „Projekt uchwały budżetowej Gminy Pyrzyce na 2024 rok, wartości planowane na koniec III kwartału i wartości przewidywanego wykonania budżetu za 2023 rok”,
- „Wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego – aktualizacja z dnia 3 października 2023r.”,
- Rozporządzenie Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 10 sierpnia 2020 r. ze zmianami w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego.

oraz uwzględniono:

- najdłużej realizowane zadanie pn. „Poprawa jakości i efektywności oświetlenia ulicznego – oszczędność energii” (spłata zobowiązań zaliczana do tytułu dłużnego) finansowane do roku 2025, w związku z czym limity wydatków na przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ufp, zostały określone do 2025 roku
- ujęto również zadania z 2023 roku, które są kontynuacją w 2024.

Zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są do sporządzania prognozy kwoty długu, stanowiącą część wieloletniej prognozy finansowej, na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania. Zatem lata 2024-2030 uwzględniają prognozę kwoty długu na okres spłat zobowiązań aktualnie występujących. Niezmiennie istnieje konieczność bieżącego monitorowania wydatków bieżących. Jest to niezbędny warunek zachowania obowiązujących relacji wskaźnikowych.

Prognozowane dochody i wydatki oraz przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu, a także spłata długu opierają się na przewidywaniach, co do przyszłych warunków działania gminy, a nie na informacjach pewnych. Realistyczność WPF będzie zależała od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie: czynniki wewnętrzne to przede wszystkim polityka finansowa gminy i czynniki zewnętrzne to przede wszystkim: przebieg procesów gospodarczych w kraju (stopa bezrobocia, inflacja, poziom PKB, oprocentowanie kredytów bankowych itd.) regulacje prawne obowiązujące samorządy (w tym: stabilność prawa w zakresie gwarantowanych dochodów JST oraz

adekwatność tych dochodów w stosunku do wyznaczonych ustawowo zadań, limity zadłużenia, limity wydatków na obsługę długu, zmiany stawek podatku VAT i inne), lokalne potrzeby społeczne i uwarunkowania gospodarcze regionu.

Analiza wielkości budżetowych umożliwia ocenę możliwości inwestycyjnych i zdolności kredytowej jednostki. Prognoza została opracowana na podstawie realizowanych zadań. WPF ma charakter planu kroczącego, corocznie aktualizowanego. Założenia prognostyczne są ustalane na podstawie kształtowania się sytuacji finansowej w ostatnich trzech latach.

WPF została opracowana zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych w formie uchwały Rady Miejskiej w Pyrzycach posiadającej 3 załączniki:

załącznik Nr 1 – zawiera podstawowe dane przyjęte do wieloletniej prognozy finansowej, w tym źródła sfinansowania deficytu lub przeznaczenie nadwyżki budżetowej, prognozę kwoty długu i sposób jego sfinansowania w latach 2024-2030 oraz informację o relacji, o której mowa w art. 243 ufp,

załącznik Nr 2 – stanowią niniejsze objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej,

załącznik Nr 3 – zawiera zestawienie limitów wydatków budżetu oraz limitów zobowiązań na planowane i realizowane przedsięwzięcia wieloletnie,

Wartości przyjęte w WPF i w budżecie Gminy Pyrzyce na 2024 rok są spójne w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu Gminy stosownie do wymogów art. 229 ufp. Ponadto zachowano spójność pomiędzy dokumentami w zakresie planowanych na 2024 rok dochodów i wydatków.

Przedział czasowy 2024-2030 stwarza ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie, zarówno dochodów i wydatków, jak też relacji długu do dochodów. Stąd wieloletnia prognoza finansowa podlega ciągłej analizie i w miarę potrzeb będzie nowelizowana stosownie do uchwał budżetowych na kolejne lata. Przed przystąpieniem do opracowania WPF zapoznano się z wytycznymi dotyczącymi założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Rzeczywiste wielkości ujęte w WPF skorygowano jednak (w celu zbilansowania budżetów lat przyszłych) w oparciu o dane historyczne, założenia, prognozy i kalkulacje specyficzne dla Gminy Pyrzyce przyjmując różny wskaźnik wzrostu mając na uwadze aktualną sytuację gospodarczą, kryzys energetyczny i wysoką inflację. Dynamika wzrostu zarówno dochodów jak i wydatków – w przypadku Gminy Pyrzyce – w rzeczywistości bywa nieznacznie odmienna niż zawarta w wyżej wymienionych wytycznych - choć również systematycznie, w umiarkowany i charakterystyczny dla gminy sposób wykazuje tendencję wzrostową.

Prognozowane dochody i wydatki oraz przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu, a także spłatą długu opierają się na przewidywaniach, co do przyszłych warunków działania Gminy, a nie na informacjach pewnych.

Nadal szczególnym zagrożeniem potęgującym niepewność finansów publicznych w obecnym okresie, w tym wpływającym na procesy decyzyjne jest kryzys wywołany wojną w Ukrainie, wysoka inflacja i związana z tym konieczność zmierzenia się z szeregiem dotychczas nieznanymi wyzwaniami oraz niepewność wynikająca ze zmiany Ustawy o dochodach j.s.t

Wieloletnia Prognoza Finansowa jest zgodna z uchwałą budżetową w zakresie wyniku oraz przychodów i rozchodów, a także w zakresie planowanych dochodów i wydatków.

Zgodnie z art. 242 znowelizowanej ustawy o finansach publicznych od 2026 r. z reguły dotyczącej zrównoważenia wydatków bieżących budżetu dochodami bieżącymi i wolnymi środkami wyłączone

zostaną te drugie czyli wolne środki. Tak więc zmusza to do podjęcia działań prowadzących do zwiększania dochodów i zmniejszania wydatków bieżących.

Gmina podjęła zarządzenie w sprawie wyboru długości okresu średniej arytmetycznej stosowanej do wyliczenia relacji określonej w art. 243 ust.1 ustawy o finansach publicznych i przekazała je do Regionalnej Izby Obrachunkowej i Rady Miejskiej w 2021 roku, zgodnie z wymogiem ustawowym.

1. Dotyczy dochodów roku 2024 (lat 2025-2030) wykazanych w poz. 1

Objaśnienia:

dochody budżetu zostały przedstawione w WPF w szczególowości wynikającej z art. 226 ufp, tj. w podziale na dochody bieżące i dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku. Określenie wartości ww. dochodów nastąpiło na podstawie szacunków dokonanych dla ważniejszych źródeł ich pochodzenia przy uwzględnieniu podpisanych umów (porozumień), obowiązujących uchwał podatkowych z uwzględnieniem zakładanych zmian oraz danych historycznych, a także informacji z Ministerstwa Finansów oraz od dysponentów części budżetu państwa. Prognozując dochody uwzględniono możliwe źródła dochodów własnych, ocenę realności poziomu i dynamiki ich wykonania w latach poprzednich, potwierdzenia dotyczące subwencji, udziałów i dotacji na zadania zlecone i własne Gminy. Katalog źródeł pozyskiwania dochodów jest otwarty. Dochody bieżące są wielkością kształtującą zarówno wynik budżetu bieżącego, jak i limit obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, o czym mowa w dalszej części objaśnień. Dochody na rok 2024 przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów, Wojewodę Zachodniopomorskiego, promesy Banku Gospodarstwa Krajowego i własne przewidywania. Przyjęto znaczny wzrost dochodów z subwencji ogólnej w związku z nowelizacją ustawy o dochodach j.s.t. W latach następnych przyjęto średni wzrost dochodów odmienny niż zakłada MF tj. dla roku: 2025 4,1% , 2026 3,1%, 2027 – 2030 2,5% pa., gdyż faktyczny wzrost dochodów bieżących w Gminie Pyrzyce jest niższy niż scenariusz dynamiki wskaźników opracowany przez Ministerstwo Finansów z uwagi na specyfikę gminy i stanowi przedział od 2,1% do 3,2% pa.

2. Dotyczy wydatków roku 2024 (lat 2025-2030) wykazanych w poz. 2

Objaśnienia:

wydatki budżetu zostały przedstawione w WPF w szczególowości wynikającej z art. 226 ufp. Określenie wartości wydatków bieżących i wydatków majątkowych nastąpiło przy uwzględnieniu ograniczeń i limitów określonych w ufp. Proces planowania wydatków bieżących determinuje obowiązująca regulacja wynikająca z art. 242 ufp, która wyklucza możliwość uchwalenia budżetu, w sytuacji, gdy planowane wydatki bieżące są wyższe od planowanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki (rozumiane jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu JST, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych). Przy prognozowaniu wydatków przyjęto główne założenia zmierzające do uzyskania nadwyżki budżetowej, w szczególności w okresie zwiększonych rat spłacanych zobowiązań, w przypadku braku nadwyżki z lat ubiegłych lub tzw. wolnych środków, wydatki bieżące muszą być ustabilizowane na poziomie umożliwiającym ich finansowanie z dochodów bieżących. Nadrzędnym celem jest dążenie do uzyskania w roku 2024 (a także w latach następnych) wskaźnika spłaty zgodnego z wymogami art. 243 ustawy. Zasada ta obowiązuje również do wykonania budżetu na koniec roku. We wszystkich latach historycznych, oraz objętych prognozą, wydatki bieżące są mniejsze. Dokonano weryfikacji wydatków bieżących na 2024 r. w związku z art. 242 ufp. Wysokość wielu wydatków jest niezależna od decyzji władz gminy. Przykładem są tu chociażby kryteria dotowania z budżetu niepublicznych i publicznych jednostek

systemu oświaty. Wzrost wydatków w tych obszarach nie znajduje pełnego pokrycia w subwencji oświatowej, która jest dochodem bieżącym. Duży wpływ też mają skutki podwyżek wynagrodzeń pracowników administracji i oświaty o wskaźnik waloryzacji, które zostały przeprowadzone w roku 2023, skutki zmiany płacy minimalnej od 01.01.2024 r. do czerwca 2024 r. w wysokości 4 242,00 zł i od 1 lipca 2024 r. w wysokości 4 300,00 zł (średnioroczne wynagrodzenie w skali miesiąca w 2024 r. wyniesie 4 271,00 zł i jest wyższe o 726,00 zł w stosunku do roku 2023) co stanowi znaczne obciążenie dla budżetu. Gmina zobowiązana jest także do obligatoryjnego tworzenia w budżecie rezerwy ogólnej i rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe. Rezerwy te stanowią wydatki bieżące w wysokości 332 000,00 zł. W ciągu roku kwoty wydatków bieżących mogą ulec zmianie w poszczególnych grupach. W odniesieniu do wydatków na obsługę długu nie zakłada się żadnych stałych obwarowań w związku ze zmiennością wydatków w tej grupie wynikających z czynników zewnętrznych (m.in. zmiany oprocentowania). Wydatki obejmują odsetki i inne rozliczenia z bankami związane z zaciągniętym długiem z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych, pożyczki z NFOŚ, kredytu w rachunku bieżącym na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu, a także obsługą zobowiązań j.s.t. zaliczanych do tytułu dłużnego (poprawa jakości oświetlenia). Odsetki stanowią wielkości szacunkowe określone na podstawie zawartych umów i harmonogramów spłat istniejącego zadłużenia. Prognozując wydatki w pozostałych latach przyjęto średni wzrost na poziomie od 3% do 3,2% pa. Obniżenie planu wydatków bieżących w stosunku do potrzeb na rok 2024 i kolejne lata jest spowodowane ograniczonymi możliwościami finansowymi i wyznaczoną przez ustawodawcę formułą zbilansowania bieżącego budżetu. Decyzje w zakresie podejmowania przedsięwzięć inwestycyjnych są uzależnione od możliwości pozyskania środków zewnętrznych, kierunku polityki podatkowej Gminy determinującej poziom dochodów, faktycznych ograniczeń wydatków bieżących, a także polityki państwa i mogą być podejmowane na etapie projektowania lub zmian budżetów na poszczególne lata.

3. Dotyczy wyniku (ów) budżetu roku 2024 (lat 2025-2030) wykazanych w poz. 3

Objaśnienia:

jest efektem wyżej przedstawionych założeń planistycznych dla dochodów i wydatków różnica między prognozowanymi dochodami, a planowanymi wydatkami na rok 2024 jest ujemna. Wynik finansowy budżetu Gminy jest deficytem budżetowym w kwocie 623 964,83 zł., który zostanie pokryty wolnymi środkami.

Planowany wynik budżetu w latach 2025-2030 zamknie się nadwyżką, która zostanie przeznaczona na spłatę wcześniej wyemitowanych obligacji i zaciągniętej pożyczki.

4. Dotyczy przychodów roku 2024 (lat 2025-2030) wykazanych w poz. 4

Objaśnienia:

przychody budżetu w roku 2024 prezentowane w poz. 4 są to wolne środki budżetu w kwocie 2 318 000,83 zł na rachunku bieżącym budżetu, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych oraz środki w kwocie 75 000,00 zł z tytułu spłaty pożyczki. W latach 2025-2030 ujęto spłaty udzielonej pożyczki.

5. Dotyczy rozchodów roku 2024 (lat 2025-2030) wykazanych w poz. 5

Objaśnienia:

zaplanowano przypadające do spłaty w roku 2024 zobowiązania z tytułu wykupu obligacji w wysokości 1 500 000,00 zł oraz spłaty pożyczki w wysokości 269 036,00 zł zaciągniętej w NFOŚ. W

latach kolejnych 2025-2030 spłaty dotyczące wykupu wyemitowanych obligacji oraz pożyczki zaciągniętej w latach poprzednich zgodnie z harmonogramami wynikającymi z umów.

6. Dotyczy kwoty długu na koniec roku 2024 (lat 2025-2030) wykazanego w poz. 6

Objaśnienia:

w pozycji 6 wskazano kwotę długu wg stanu na koniec 2024 roku i lat następnych, aż do całkowitej spłaty tj. do 2030 roku. Na (dług publiczny) zobowiązania Gminy na koniec 2024 roku w wysokości 9 213 807,91 zł składają się wyemitowane obligacje, zaciągnięta pożyczka oraz zobowiązanie długoterminowe zaciągnięte z przeznaczeniem na poprawę jakości i efektywności oświetlenia drogowego na terenie gminy Pyrzyce, którego spłata dokonuje się z wydatków bieżących budżetu. W kolejnych latach dług publiczny będzie ulegał zmniejszeniu.

Zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych mają zastosowanie limity zadłużenia określone w art. 243-244. Na podstawie zawartych w nich zapisów nie można uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty obsługi zadłużenia powiększonej o potencjalne spłaty kwot udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich lat relacji jej dochodów bieżących. Reasumując, im wyższy jest wynik budżetu bieżącego tym większe są możliwości zadłużania i inwestowania pod warunkiem obsługi długu tj. spłat zadłużenia oraz odsetek od niego. Relacja z art. 243 ufp stanowi różnicę pomiędzy pozycją limitu obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, a pozycją obciążenia budżetu spłatami zadłużenia.

Relacja, o której mowa w art. 243 ufp, limitująca zadłużenie dla Gminy Pyrzyce została wyliczona w kolumnach od 8.1 do 8.3.1. Załącznika Nr 1 i wskazuje na przestrzeganie przyjętej formuły.

SKARBNIK GMINY
Główny Księgowy Budżetu
Danuta Bartków

BURMISTRZ
Marzena Podzińska